

Tuhat Sanaa

TUHAT SANAA Oppimateriaali aikakauslehtien kuvista

Toimittanut

Maija Puska

Tekstit

Maija Puska

Pipsa Sinkko-Westerholm /
Mikä on kuvareportaasi? (s. 12)

Tehtävät

Outi Sunila

Ulkoasu ja taitto

Outi Sonkamutka

Valokuvat

Mirva Kakko, Kristiina Kurronen,
Timo Pyykkö, Jukka Rapo, Katri
Schröder, Veikko Somerpuro,
Hanna Tamminen, Marjo Tynkynen,
Mikko Vähäniitty, Juuso
Westerlund

Kokonaiset lehtijutut

Raymond 4/2013 (s. 6–7)

Image huhtikuu/2013 (s. 14–25)

Kotona 3/2014 (s. 32–33)

Julkaisija

Aikakausmedia / Aikakauslehti
opinnoissa -toiminta

www.aikakauslehdet.fi/opetus

Painopaikka

Libris Oy

Julkaisuvuosi

2014

Sisällys

Aikakauslehden ulkoasu	4
Henkilökuva	8
Kuvareportaasi	12
Lifestyle-kuva	26
Kuvitus	30
Kansi	34

Lähteet

Aikakausmedia, Aikakauslehtikilpailu Edit 2013

Aikakausmedia, Ajankuva 2014

Aikakausmedia, Avaa kansi! – Koulujen Aikakauslehtipäivän oppimateriaali 2009

Aikakausmedia, Lue kuva! – Koulujen Aikakauslehtipäivän oppimateriaali, 2007

Metropolia, Kiviniemi J. 2009. Aikakauslehti-
muotoilu ajan kuvana

Toivanen Antti, www.graafinen.com

Weselius Hanna 2014. Suunniteltu kuva. Henkilövalokuvien rakentaminen aikakauslehdessä

Erityinen

”Aikakauslehden kuvista näkee tai voi usein aavistaa, että niiden tapahtumat eivät ole nähtyjä vaan tehtyjä. Niillä ei väitetä näytettävän virallista tai epävirallista totuutta, vaan jotain muuta.”

Hanna Weselius kuvaa näin aikakauslehtien kuvia valokuvataiteen väitöskirjassaan. Kuvaus on oivaltava. Aikakauslehden kuva ei ole totta tai valetta. Kuvan todellisuussuhde on aina erityinen; mietitty, rajattu, rakennettu ja tietyn tarkoituksen mukainen. Jotta kuvan todellisuussuhde välittyisi katsojalle, tarvitaan tulkitsemisen taitoa ja kykyä katsoa kuvan taakse. Me emme vain näe kuvia, me luemme kuvia.

Aikakauslehdet ovat kuvallisia tutkimusmatkoja. Ne sisältävät perinteisten valokuvien lisäksi monenlaista kokeilevaa kuvamateriaalia, esimerkiksi eri tekniikoin toteutettuja kuvituksia, sommitelmia, infografiikkaa ja logoja. Aikakauslehdessä tekstikin voi olla kuva.

Tämä oppimateriaali tarjoaa tarkasteltavaksi siivun suomalaisten aikakauslehtien kuvatarjonnasta. Se johdattaa lukijat tutkimusmatkalle aikakauslehtien kuvien ja kuvallisuuden maailmaan. Tuhat sanaa -oppimateriaali haastaa pohtimaan aikakauslehtien kuvien uusia ja vanhoja merkityksiä ja tarkoitusperiä.

Oppimateriaalin tehtävät kannustavat tutkimaan aikakauslehtien kuvia keskustellen, kirjoittaen, kuvallisten harjoitusten avulla, pieninä välipaloina ja syvällisinä projekteina. Tehtävät soveltuvat erityisesti yläkoulujen kuvaamataidon opetusmateriaaliksi, mutta ne ovat sovellettavissa myös muihin oppiaineisiin ja eri-ikäisille oppilaille sopiviksi.

Antoisaa tutkimusmatkaa aikakauslehtien kuvien parissa!

Aikakausmedia

Aikakauslehden ulkoasu

Aikakauslehti on usein tietylle kohderyhmälle suunnattu erikoislehti. Aikakauslehdet haluavat olla lukijoilleen henkilökohtaisia. Lehden ulkoasu on osa lehden identiteettiä. Kohderyhmään vetoava ulkoasu on yksi lehtibrändin tärkeimmistä rakennuspalikoista.

Aikakauslehden ulkoasu on yhdistelmä erilaisia elementtejä: tekstiä, kuvia, typografoita, värejä, rakennetta, rytmiä, palstoja ja tyhjää tilaa. Painetussa aikakauslehdessä myös paperin valinta vaikuttaa oleellisesti lehden ulkoasuun.

Tehtäviä

Millainen lehti, sellainen tilaaja? | Keskustele

Tutkikaa yhdessä eri aikakauslehtien kansikuvia esimerkiksi verkossa: www.kansikuvakone.fi → Kansigalleria.

- Millaisia mielikuvia ne herättävät?
- Voiko näiden mielikuvien perusteella tehdä johtopäätöksiä siitä, kenelle lehti on suunnattu?

Jakautukaa sitten pieniin ryhmiin ja valitkaa ryhmälle yksi lehdistä. Tehkää mielikuvienne perusteella kuvitteellinen profiili lehtenne tyyppillisestä tilaajasta. Keksikää henkilölle tarina ja elämä: sukupuoli, ikä, koulutus, ammatti, harrastukset ja mielenkiinnon kohteet. Näytelkää lyhyt haastattelu kuvitteellisesta lehden tilaajasta muulle ryhmälle. Millaisia tilaajaprofiileja eri lehdille syntyi?

Tyylä ja analyysiä | Kirjoita

Tutkikaa Raymond-lehden juttua "Kielletyt kortit" oppimateriaalin sivuilta 6–7 kolmesta eri näkökulmasta:

1. Millaisista elementeistä artikkeli koostuu? Otsikko on helppo löytää, mutta mikä on ingressi, leipäteksti tai väliotsikko? Entä logot, vinjetit ja kuvitus?
2. Lue juttu ja mieti, millaista kirjoitustyyliä se edustaa? Alleviivaa tekstistä ne kohdat, jotka korostavat kirjoittajan valitsemaa tyyliä. Miten tyyli sopii jutun sisältöön?
3. Tutki, miten kirjoittaja on jäsentänyt tekstinsä. Juttu on jaettu kolmeen kappaleeseen, joista jokaisessa kirjoitetaan aiheesta eri näkökulmasta. Keksi kappaleille näkökulmaa avaavat väliotsikot.

Tarina kielletystä korttipelistä | Kuvallinen

Lehden ulkoasun suunnittelutyötä ja toteutusta voisi verrata palapeliin: osia on monta ja kokonaisuuden täytyy näyttää hyvältä. Loogisesti ja selkeästi taitettua lehteä on helppo lukea. Tässä tehtävässä pääset harjoittelemaan palapelin kasaamista. Kutsumme sitä sommitelukuksi.

Ota kopio Raymond-lehden aukeamasta "Kielletyt kortit" A3-kokoon. Tarvitset sen lisäksi noin 15 × 40 cm kokoon leikatun piirustuspaperin, mustaa paperia, sakset, limaa ja mustia tusseja. Sommittele leikkaamalla, liimaamalla ja piirtämällä pitkälle paperisuikaleelle kuvallinen tarina kielletystä korttipelistä. Voit hyödyntää sarjakuvakerronnan keinoja. Mieti, mitä osia käytät artikkelista ja mitä lisäät itse tarinaasi.

Vertailkaa, kuinka erilaisia tarinoita ja sommitelmia samasta materiaalista syntyi.

Mitä kuvassa on ja miksi? | Nopea

Tarkastele juttua "Kielletyt kortit" sivuilta 6–7. Lue juttu ja tutki kuvitusta.

Kuvittaja on päätenyt kollaasiin omaiseen ratkaisuun ja sommitellut kuvituksen esineistä ja graafisista piirroksista. Kuinka monta ja millaisia esineitä tai kuvia löydät?

Etsi tekstistä kuvituksen eri osiin liittyvät kohdat. Mihin tekstin kappaleeseen esimerkiksi öljylamppu viittaa? Mitä itse lisäisit kuvitukseen? Etsi tekstistä itseäsi kiinnostava kohta ja mieti, miten esittäisit sen osana kuvitusta.

Kollaasi minusta | Projekti

Kerro itsestäsi kuvin ja sanoin. Voit kirjoittaa kaunokirjalista tai asiatekstiä, runoja tai lähestyä aihetta päiväkirjamaisesti.

Tutustu Raymond-lehden juttuun "Kielletyt kortit" oppimateriaalin sivuilta 6–7. Aukeama muodostaa kuvakollaasin, jossa teksti on ikään kuin osa kuvitusta.

Kirjoita tekstit tekstinkäsittelyohjelmalla, mieti kirjasintyytit, värit ja pistekoko. Tulosta tekstit valkoiselle paperille tai väripaperille. Rakenna pöydälle tai muulle tasaiselle alustalle teksteistä ja valitsemistasi kuvista ja esineistä sommitelma. Valaise se hyvin ja kuvaa kameralla kohtisuoraan sommitelman yläpuolelta. Tulosta kuva mielellään A3-kokoon. Millaisia lehden aukeamia saitte aikaan?

Raymond-lehti voitti Aikakausmedian Edit-kilpailun Vuoden 2013 aikakauslehden paras ulkoasu -sarjan.

Tuomariston perustelut:

Lehden visuaalisuus, johon on selvästi panostettu, välittää hienosti aiheen tunnelmaa. Taitto ja typografia ovat tinkimättömän viimeistelyjä. Raikas, rohkea ja hiukan anarkistinenkin ote poikkeaa edukseen valtavirrasta. Riskejä on otettu, ja vaihtelua on välillä niin paljon, ettei uskoisi kaiken olevan saman lehden sivuilla. Värien käyttö tuo veden kielelle.

MADVENTURES

Palstalla maankiertäjäkaksikko perkaa eri maiden pelikulttuurien hämmäntävimmät ilmiöt luksuskasinoista ghettojen korttipöytiin - voittajia, häviäjiä ja kaikkialla vaikuttavia vedättäjiä unohtamatta.

KIELLETYT KORTIT

Aki Kaurismäen Kauas pilvet karkaavat -elokuvasa on vaikuttava kohtaaminen, jossa KARI VÄÄNÄSEN näyttelemä päähenkilö saa potkut. Raitiovaunuyhtiön esimies - näppäräsorminen taikurilegenda SOLMU MÄKELÄ - ei tahdo valita irtisanottavia sporakuskeja, vaan kaivaa esiin korttipakan. Kortit päättävät, ketkä joutuvat kadulle.

Kohtaaminen ei ole kaukana tosielämästä. Kun Riku paitsi 1990-luvulla hommia Sörnäisten satamassa, korttipakka oli ahkerassa käytössä. Haluttu pyhäurakat ja ylityöt jaettiin monesti kortilla: jokainen aamuvarkaisella rantaan tallustanut huumiomies veti itselleen yhden, ja useimmiten duunia irtosi ainoastaan kuvakortin saaneille.

Tapa koettiin demokraattisimmaksi mahdolliseksi. Olihan huutokonttorin pöydässä aina pakka tai pari, sillä osa ahtajista vietti kaikki kahvitaukonsa rannan oman korttipelin ääressä. Säännöt olivat muodostuneet aikojen saatossa, eikä tikki-tyyppisellä pelillä ollut edes nimeä.

Suomessa korttipakka on aiemmin liitetty vahvasti alaluokkaiseen ja vähintäänkin epäilyttävään elämäntapaan: uhkapeliin ja jopa rikollisuuteen. Pelikorttien valmistus ja maahantuonti oli vielä 1980-luvun alussa tiukassa kontrollissa, ja joka pakka piti varustaa valtion leimaveromerkillä.

Nykyelämässä moinen tuntuu huvittavalta, kun korttipelit ovat yhtä lailla koko perheen kuin kasinoaficionaajienkin harrastus.

Monessa maailmankolkassa läsyihin liitetään kuitenkin edelleen tiukasti synnillisyyden leima. Tämä on reissaavan pelurinkin syytä pitää mielessä - onhan korttipakka matkamiehen parhaita ystäviä, kun on kuluttava aikaa puuduttavilla risteysasemilla vaikkapa kuuden tunnin päästä lähtevää kanabussia venttailla.

Madventureskin on törmännyt vanhakantaiseen suhtautumiseen, esimerkiksi intialaisessa junassa. Kun illan hämmäntävissä hakkasimme huutopussia Konkan Kanya Expressin puupenkillä, useat matkustajat tulivat varoittamaan kaiken-

RIKU RANTALA

TUNNA MILONOFF

laisten korttipelien olevan kiellettyä puuhaa. Innokkaat, patukoitaan kerkeästi käyttävät junanlurkit pidättivät pelureita kuulemma etenkin lahjusten toivossa, vaikka varsinaisesta uhkapelaamisesta ei olisikaan kysymys.

Vasta pari vuotta sitten oikeusistuon linjasi Intiassa, että esimerkiksi maassa hyvin suosittu rommpelin versio on taitopeli, jota uhkapelaamisen kieltävä laki ei koske. Vaan selitäpä se keskellä yötä aseman putkassa bambukeppiä heristelevälle viiksiniekalle - parempi pitää tsetit fikkassa. Harva matkaja tulee myöskään ajatelleeksi, että monissa mestoissa jopa korttipakan maahantuonti on kiellettyä. Näin on esimerkiksi Myanmarissa ja suuressa osassa Lähi-itää. Tuskinpa tullivirkailijat kaikkialla kovin tiukasti turistin rinkaasta pelikortteja syynäävät, mutta asiain tona kannattaa etenkin kuumottavimmissa kohdeissa tarkistaa etukäteen.

Tästäkin huolimatta Madventures suosittelee varustautumaan pitkään reissuun korttipakalla tai parilla. Mikään matkapeli ei nimittäin ole yhtä monikäyttöinen, pieneen tilaan mahtuva ja edullinen kuin vanha kunnon pinkka.

Yksi hauskimpia korttipöytäkokemuksiamme on Nepal Himalajalta, kun kaivoimme pakat rinkaasta eräänä iltana Annapurnan-trekillä. Pian olivat pelit kantajien kanssa pysäyttämiseksi.

Yhteistä kieltä ei juuri ollut - muutamia hindin lukusanoja lukuun ottamatta - mutta varsin rivakasti meidät vihitettiin maan suosituimman korttipelin eli marriagen saloihin. Äijät sekoittivat pakat tottuneesti aasialaistyyppisellä pihtiotteella ja vaihtokortit lyötiin pöytään liioitelluilla muuveilla, usein nousuhumalaisen ääniefektin säästämänä.

Kun pelin jännittävät käänteet kokee kolmen ja puolen kilometrin korkeudessa hiilillä lämmitetyssä vuoristomajassa - ensin auringonlaskun värjäämän Himalajan ympäröimänä ja myöhemmin öljylampun ja öisen pakkastavaan tähtien valossa - ei komeampaa kasinoa löydä mistään muualta.

KUVITUS RAMI NIEMI / VALOKUVA ANTTI VETTENRANTA / KUVAUSJÄRJESTELY MIKAELA KATRO

Henkilokuva

On tyypillistä, että erilaisia yhteiskunnallisia ilmiöitä ja vakaviakin aiheita käsitellään mediassa, ja erityisesti aikakauslehdissä, yksittäisten henkilöiden kautta.

Aikakauslehden henkilökuva on usein poseerattu. Tällöin henkilökuva muuttuu muotokuvaksi. Henkilökuvien muotokieli periytyykin historiallisista muotokuvamaalauksista. Sekä poseeraaminen että kuvien jälkikäsittely ovat kuuluneet aikakauslehtien henkilökuviin rakentamiseen aina.

Yksinkertaisimmillaan aikakauslehtien henkilökuvat voidaan jaotella glamour-kuviin, rikollisten mugshoteihin ja dokumentaarisiin henkilökuviin. Henkilökuvat esittävät usein symbolisia tyyppejä, kuten maskuliinisia miehiä, kohtalokkaita naisia, tuskaisia nuoria tai kaunottaria.

Aikakauslehtien henkilökuvat luokittelevat ihmisiä voimakkaasti. Samalla ne esittävät katsojalle kysymyksen: keitä tai mitä me kuvan mukaan oikeasti olemme?

Veikko Somerpuro, Opettaja 44/2013

Tehtäviä

Maskuliininen vai kohtalokas? | Keskustele

Etsikää aikakauslehdistä henkilökuvia. Leikatkaa myös lehtijuttujen otsikot talteen, erilleen kuvista. Kootkaa kuvat taululle, seinälle tai pöydälle. Tutkikaa kuvia yhdessä: löydätekö yhdistäviä tai erottavia tekijöitä?

Henkilökuvia voi niiden sisällön perusteella jakaa luokkiin. Etsikää kuvista maskuliinisesti esitetyt miehet, kohtalokkaat naiset, glamour-kuvat, tuskaiset nuoret tai seesteiset ja luonnolliset muotokuvat. Löydätekö vielä muita tyyppejä?

Pohtikaa, kertovatko kuvat totuuden mallistaan. Onko henkilö oikeasti niin hienostunut kuin kuvassa. Ottakaa nyt esiin kuviin liittyvät otsikot ja yrittäkää yhdistää ne oikeisiin henkilökuviin.

Kuka hän on? | Kirjoita

Kirjoita juttu Jörn Donnerin henkilökuvaan (s. 10) liittyen. Saatat hyvinkin tietää, kuka Donner on, mutta se ei tässä tehtävässä ole tärkeää. Voit itse keksiä, kuka kuvan henkilö on ja miksi hänet on kuvattu juuri näin.

Tarkastele kuvaa ja eläydy sen tunnelmaan. Kuva on aika raju: vanha mies alastomana huoneessa. Mitä miehen ilme ja asento kertovat? Kuka kuvan henkilö voisi olla? Miksi hänestä on tehty juttu?

Otsikoi juttusi kiinnostavasti. Kirjoita juttua avaava ingressi ja itse juttu eli leipäteksti. Millaisen henkilökuvan, ja kenestä, kirjoitit pelkän kuvan perusteella? Saitko rakennettua kuvan henkilölle tarinan?

Tällainen minä olen! | Kuvallinen

Kuvaa itsestäsi henkilökuva. Mieti, millaisen mielikuvan haluat itsestäsi antaa ja mitä kaikkea kuvan kautta voit kertoa itsestäsi. Pohdi, miten erilaiset valinnat kuten kuvauspaikka, valaistus, asento, ilme ja kuvausrekvisiitta vaikuttavat kuvan tulkintaan.

Valitse myös lähestymistapa: glamour, mugshot vai dokumentaarinen henkilökuva? Toteuta kuvaukset parisi kanssa.

Kun kuva on valmis, anna se kaverillesi tulosteena tai digitaalisenä tiedostona otsikoitavaksi. Miten kaveri tulkitsee kuvaasi ja millaisen otsikon hän henkilökuvallesi antaa? Liitätkää otsikko kuvaan. Osuuko kaverin tulkinta yksiin omien tavoitteidesi kanssa?

Tehtävän pohjaksi voitte katsoa videon aikakauslehden kannen kuvauksista osoitteessa bit.ly/1v94nLD

Mitä oikeasti haluan sanoa? | Nopea

Brittiläinen kuvataiteilija Gillian Wearing kuvasi 1980-luvulla kuvasarjaa, jolla on pitkä nimi: "Kyltit, jotka sanovat mitä minä haluan niiden sanovan, eivätkä kyltit jotka sanovat mitä joku muu haluaa minun sanovan". Sarjan kuvia löydät verkosta hakusanalla Gillian Wearing tai esimerkiksi The Guardianin sivuilta osoitteessa: bit.ly/1oUfQfb

Mikä kuvasarjan idea on? Mitä tekstit kertovat ihmisistä kuvissa? Millaisen kyltin haluaisit itse kirjoittaa? Toteuttakaa luokassa oma valokuvasarja Wearingin alkuperäisen idean pohjalta.

Selfie-ketju | Projekti

Normaalisti selfiet ovat yksittäisiä otoksia kuvaajansa elämästä. Selfien keskiössä on minä itse, kuvaaja. Voisiko niitä kuitenkin linkittää toisiinsa? Voiko selfieillä kertoa tarinaa?

Selfie-projekti toteutetaan yhdessä sovitun ajanjakson aikana. Sopiva aika voi olla vaikkapa viikko. Julkaisu- alustaksi voitte perustaa ryhmälle esimerkiksi blogin tai suljetun Facebook-ryhmän. Tavoitteena on kuvata juonellinen selfie-tarina. Projekti perustuu metodille, jonka säännöt ovat seuraavat:

- Selfieitä julkaistaan alustalle vain omalla vuorolla. Jakakaa vuorot etukäteen ja listatkaa ne muistiin julkaisu- alustalle.
- Projektin aloittaa ensimmäisenä vuorossa oleva.
- Kuvaa selfie, julkaise se ja lisää kommentiksi tarinan alku. Esimerkiksi: Heräsin aamulla outoon ääneen.
- Merkitse seuraavana listalla oleva henkilö kuvaan.
- Merkitty henkilö kuvaa selfien joka jatkaa tarinaa ja niin edelleen.

Minkälainen tarina selfieistä syntyi? Miten toisen kuvaan reagoiminen muutti selfien sisältöä ja kuvaustilanteita?

Vuoden henkilökuva 2013: Marjo Tynkkynen, Suomen Kuvalehti

HENKILÖKUVAAJA HALUSI IKUISTAA DONNERIN VIIMEISEN ANARKIAN

Palkittu kuvaaja kertoo halunneensa, että elämänkerran julkaisun yhteydessä nähtäisiin vielä kerran **Jörn Donner** alasti.

- Hänhän on aina ollut kauhukakara ja nuoresta asti säväytännyt monella tapaa myös alastomuudellaan.

Päätoimittajan luvalla ja vakuutettuaan, että kuva tehdään hyvällä maulla, **Marjo Tynkkynen** päätyi kuvaamaan Donnerin tämän työhuoneessa ja kirjastossa.

- Siellä hän viettää runsaasti aikaa, joten olisi tuntunut teennäiseltä kuvata hänet studiossa alastomana.

Kuvaustilanteessa Tynkkynen ei ohjannut kuvattavaa millään tavoin, vaan tilanne oli luonnollinen ja teeskentelemätön.

- Donner on usein esiintynyt jopa korskeasti, eikä ole koskaan ollut kiinnostunut, mitä mieltä muut hänestä ovat. Nyt halusin näyttää hänet myös haavoittuvana ihmisenä.

Ominta tyyliä Tynkkyselle on välitilojen ja hetkien etsintä kuvin.

- Sablunoiduissa aikakauslehdissä kuvattavat ovat usein totuneita kuvaamiseen ja osaavat poseerata. Sen fasadin taakse haluan päästä.

(Ajankuva, Aikakausmedia 2014)

Kuwareportaasi

Reportaasikuva on realistinen ja tiedottava valokuva, joka julkaistaan osana kuvareportaasia. Valokuvaaja työskentelee kuvareportaasin aiheen parissa pidempään kuin uutiskuvaa tai henkilöä kuvatessaan. Valmis kuvareportaasi sisältää useita reportaasikuvia, joiden tarkoituksena on tutkia samaa aihetta monipuolisesti erilaisista näkökulmista.

Mikä on kuvareportaasi?

- Kuvareportaasi on laaja selostus jostain kiinnostavasta asiasta, tapahtumasta, tapahtumasarjasta tai ilmiöstä. Kuvareportaasi on laajempi artikkeli kuin henkilöhaastattelu tai uutinen.
- Tärkeässä osassa ovat kuvat, joita voi olla monta.
- Kuvareportaasin ei tarvitse käsitellä ajankohtaista asiaa.
- Taustatietona käytetään useita lähteitä: henkilöhaastatteluja, artikkeleita, tutkimuksia, teoksia jne.
- Tekstissä kirjoittaja on voimakkaasti läsnä, mukana omia havaintoja ja kokemuksia. Jutun tehtävänä on välittää elämyksiä, tunteita ja näkemyksiä.
- Tyyli on vapaa, se voi olla viihteellinen tai reippaasti kantaa ottava.
- Henkilöhahmot ovat tärkeitä: haastateltavien nimeäminen, identiteetti, luonne, persoonallisuus ja puhetapa saavat tulla selkeästi esille.

Mikko Vähäniitty, Apu 27/2013

Tehtäviä

Kuva ei aina ole totta | Keskustele

Kuvareportaasikuva pyrkii kuvaamaan kohteensa mahdollisimman todenmukaisesti. Reportaasikuvaajan ohjekirjan tärkein sääntö on se, että kuvaa ei saa lavastaa. Katsojan on voitava luottaa kuvan ja kuvaustilanteen aitouteen.

Olet kuitenkin varmaan törmännyt netissä kiertäviin trolleihin ja uutisiin paljastuneista kuvahuijauksista. Tutki kuvahuijausarkistoa osoitteessa http://hoaxes.org/photo_database.

Mieti, millaisin syin kuvaajat ja kuvien julkaisijat päätyvät lavastamaan tai korjailemaan kuvia. Onko manipuloituihin kuviin helppo uskoa? Valitse arkiston kuvista yksi ja perehdy kuvaan liittyvään tarinaan. Missä, milloin ja miksi kuva on julkaistu? Mitä hyötyä kuvaaja tai sen julkaisija on mahdollisesti kuvamanipulaatiosta saanut?

Uusi teksti, uusi tulkinta | Kirjoita

Kuvateksti avaa katsojalle kuvaustilannetta ja kuvan sisältöä. Kuinka paljon kuvatekstillä voi ohjata katsojan tulkintaa kuvasta?

Tarkastelkaa ryhmässä Juuso Westerlundin kuvareportaasisarjan kuvaa lumisateisesta Vaasan Olympiakyälästä (s.16) ilman kuvatekstiä. Mitä kuvassa näkyy?

Valitkaa sen jälkeen teema. Se voi olla esimerkiksi tunne: rakkaus, pelko, kaipaus tai menetys. Kirjoittakaa kuvalle teemaan sopivia lyhyitä kuvatekstejä. Miten erilaiset kuvatekstit muuttavat kuvan tulkintaa? Entä mitä alkuperäinen kuvateksti kertoo kuvasta? Ovatko omat kuvatekstinne yhtä uskottavia kuin alkuperäinen teksti?

Mitä tapahtuu kuvan ulkopuolella? | Kuvallinen

Kuvaa ottaessaan kuvaaja on usein vaikean tehtävän edessä. Milloin on oikea hetki painaa laukaisinta? Mitä rajata mukaan kuvaan ja mitä jättää rajauksen ulkopuolelle?

Tarkastele Westerlundin kuvaa vaasalaisesta uusnatsista sivulta 22. Kuinka totta kuva on? Voiko kuva ylipäättään koskaan olla täysin totta? Mieti, mitä sellaista kuvan ulkopuolella saattaisi olla, joka muuttaisi kuvan sisältöä ja tulkintaa toiseksi?

Kopioi Westerlundin reportaasikuva A4-kokoon ja liimaa se A3-paperille. Jatka kuvaa tyhjään tilaan piirtäen tai maalaten.

Uusi rajaus, uusi tulkinta | Nopea

Etsi aikakauslehdistä uutis- ja reportaasikuva. Tutki kuvaa oppimateriaalin kuvanrajaimen avulla. Aseta kuvanrajain kuvan päälle. Rajaaja pienentää kuva-aluetta, eikö niin? Etsi kuvasta uusi rajaus, sellainen joka ehkä muuttaakin kuvan sisällön ja tarinan aivan toiseksi. Jos siis jätät jotakin kuvan tulkinnan kannalta oleellista kuvasta pois, sen merkitys muuttuu.

Mitä jätit rajauksen ulkopuolelle ja miten se vaikutti kuvan tulkintaan? Voiko kuvaaja tarkoituksellisesti ohjata katsojan ajatuksia ja mielipiteitä pelkällä kuvanrajauksella? Kuinka paljon kuvateksti vaikuttaa kuvaan? Onko uudelleen rajattu kuva yhtä totta kuin alkuperäinen?

Kuvareportaasi kaverista | Projekti

Astu kuvaajan rooliin ja kuvaa ystävääsi koulussa ja vapaa-ajalla. Miten saat kaverisi olemaan luonnollinen, esiintymättä kameralle. Mitkä ovat ne hetket, jotka ovat ikuistamisen arvoisia ja esittävät kaverisi elämää monipuolisesti, kiinnostavasti ja mahdollisimman todenmukaisesti?

Keskustelkaa yhdessä tehtävän jälkeen, miltä kuvattavana olo tuntuu ja unohtaako kuvattava kameran läsnäolon. Miltä tuntuisi, jos joku seuraisi elämääsi koko ajan?

Kuvaajan ja kuvattavan välinen luottamussuhde on tärkeä. Silloin malli voi rentoutua ja kuvaaja saa useimmiten parhaimmat otokset. Luottaako kaverisi sinuun ja miten luottamusta voisi parantaa?

Valitse ottamistasi kuvista viisi parasta. Mitä ne kertovat kaverisi elämästä?

Vuoden reportaasikuva 2013: Juuso Westerlund, Image

Kerhon nimi on Kerho. Se kokoontuu Vaasan keskustassa, aivan rautatieaseman vieressä. Kerhon jäsenet ovat pari–kolmekymppisiä miehiä. He kutsuvat itseään patrioteiksi, skineiksi, rasisteiksi ja uusnatseiksi. Paikallinen poliisi kutsuu heitä isänmaan ystäviksi. *Image* vietti viikonlopun Kerhon jäsenten kanssa. Tältä näyttää 2010-luvun suomalainen äärioikeisto.

Vaasalaisen Kerhon
oleskelutilan pöytään on
maalattu tuttu kuvio.

VALKOINEN VAASA

Jussi Sippola
KUVAT Juuso Westerlund

Jari Perttula ja Jani Vaasan
Olympiakorttelissa. Kaupunginosa
kuvastaa heidän mielestään sitä,
mikä maahanmuuttopolitiikassa
on pielessä.

KOLME VUOTTA SITTEN VAPPUNA

Vaasan Suvilahdessa syntyi tappelu. Somalialaistaustaiset miehet olivat viettämässä grilli-iltaa kerrostalokorttelin pihalla, kun joukko kaljupäisiä suomalaismiehiä tuli paikalle juhlistamaan vappua.

”Natsisiat!” somali oli huutanut.

”Paskaa musiikkia!” suomalainen oli vastannut.

Pian somalialaistaustaiset hakkasivat suomalaisia aidasta repimillään lankuilla ja suomalaiset somaleita nyrkein. Neljä suomalaista joutui sairaalaan.

Suomalaisia osallistui yhteenottoon kymmenkunta, ulkomaalaisia 30–40. Käräjäoikeus antoi tappelusta viime toukokuussa kovimmat tuomiot kahdelle somalialaistaustaiselle miehelle – toiselle sakkoja, toiselle kuusi kuukautta ehdollista. Yksi suomalainen tuomittiin sakkoihin.

Nyt aidasta revittyjen puunkappaleiden tilalla hohtavat tuoret lankut. Niitä ovat esittelemässä Jari Perttula, 25, ja Jani, 24. He olivat mukana tappelussa. Jani oli saanut lankusta päähänsä, menettänyt tajuntansa ja joutunut sairaalaan.

Aidan vieressä autoaan pakkaava tuntematon mies haluaa kertoa

KERHON SEINILLÄ ROIKKUU MANNERHEIMIN KUVIA, SUUR-SUOMEN KARTTA JA VILLE PELTOSEN PELIPAITA.

vierailijoille mielipiteensä kuuluisan tappelun tapahtumista.

”Valkoinen mies oli heikko”, hän huutaa.

Parin metrin päässä seisovan miehen vaaleita kasvoja tuskin erottaa sankan lumipyryn keskeltä.

”Neekerit ryöpytti teitä, miten halusi”, mies jatkaa.

”Paha oli lähteä ylivoimaa vastaan”, Perttula vastaa.

”Paskat! Vellihousuja!”

Jani ja Perttula seisovat lumisateessa hiljaa.

Aivan toimettomiksi he eivät kuitenkaan jääneet: vapun tappelun jälkeen he päättivät perustaa Kerhon.

KERHON OVEA KORISTAA SUOMEN LIPPU. SE EROTTUU valkoisten ovien käytävällä suuressa keltaisessa rakennuksessa Vaasan rautatieaseman vieressä.

Muista ovista valtaosa johtaa bändien treenikämppeihin, mutta tämän sinivalkoisen oven avaa kalju mies mustassa ”Kiitos 1939–1945”-hupparissa. Hän on Jari Perttula.

Sisällä leijuu vahva tupakansavu, jonka haju on pinttynyt noin sataneliöisen huoneiston jokaiseen tekstiiliin: upottavaan sohvaan, johon Perttula istahtaa, seinää peittäviin valtaviin Suomen lippuihin ja baaritiskillä roikkuvaan punaiseen lakanaan, jonka keskellä on hakaristi. Neliönmuotoisessa tilassa on sohvia, häkkiverkolla rajattu bänditila ja biljardipöytä. Se muistuttaa nuorisotaloa, paitsi että harvassa nuorisotalossa on baaritiski ja sillä Adolf Hitlerin kehystetty muotokuva.

Katto on verhoiltu armeijan vihreällä naamiointiverkolla. Yhdellä seinällä roikkuu tunnettu symboli, jossa kotka kantaa hakaristia. Sen alla taulurivistössä on pari Mannerheim-taulua, Suomen sotien propagandajulisteita, kartta Suur-Suomesta ja keskimmaisena Mannerheim-ristin ritarin, natsi-Saksan armeijassa palvelleen Lauri Törnin kuva.

Seinällä roikkuu myös jääkiekkoleijona Ville Peltosen pelipaita. ”Kukaan muu ei voi tehdä kolmea maalia Ruotsia vastaan”, Perttula sanoo.

Takaosan punaiseen pöytään on maalattu hakaristi.

”Hitler on hieno vihan symboli”, sanoo toinen pöydän ääressä istuva mies, järkälemäisen kokoinen Kaitsu. Kaitsu ja Jari Perttula ovat ammatiltaan kokkeja. Paikalla ovat myös puutyömies Tino, rakennusmies Toni ja metallimies Jani. Olemme aloittelemassa perjantaista baari-iltaa.

Kerhon naapurissa on intialainen ravintola, ja alakerrassa toimii thaihieromo, mutta molempien palvelut ovat jääneet kerholaisille vieraiksi. Se ei ole yllätys. Kerhon jäseniä yhdistää kansallismielinen ajattelu, maahanmuuton vastustaminen ja Hitler. He kutsuvat itseään vaihtelevasti uusnatseiksi, skineiksi tai rasisteiksi. Yhden tittelin kaikki allekirjoittavat: patriootti. Kerhon ydinporukka

koostuu yli kymmenestä patriootista, mutta jäseniä on parikymmentä.

”Enemmänkin väkeä saadaan tarvittaessa liikkeelle”, Perttula sanoo.

Hän on ryhmän jäsenistä ainoa, joka puhuu koko nimellään. Hän polttaa paksua sikaria ja toivoo, että tämä lehtijuttu avaisi ihmisten silmät.

”Näin ei voi jatkua. Jotain vielä tapahtuu.”

Jotain on jo tapahtunutkin.

TAMMIKUUSSA JYVÄSKYLÄN KAUPUNGIN-kirjastossa syntyi tappelu. Kolme miestä yritti päästä sisään kirjastossa järjestettyyn *Äärioikeisto Suomessa* -kirjan keskustelutilaisuuteen, mutta järjestyksenvälvojat eivät päästäneet heitä. Yhdellä sisään pyrkinellä miehellä oli yllään luotiliivit. Tilanne kärjistyi tappeluksi, jossa yhtä tilaisuutta valvonutta vapaaehtoista puukotettiin. Myöhemmin kävi ilmi, että miehet kuuluvat Suomen Vastarintaliike -nimiseen äärioikeistolaiseen järjestöön.

Se oli iso uutinen, sillä suomalaiset ovat tottuneet pitämään uusnatseja suhteellisen vaarattomina. Eikä heistä ollut edes aikoihin kuultu mitään.

Se oli iso uutinen, sillä suomalaiset ovat tottuneet pitämään uusnatseja suhteellisen vaarattomina. Eikä heistä ollut edes aikoihin kuultu mitään.

1990-luvulla maahanmuuttoa vastustaneet natsiskinit herättivät väkivaltarikoksillaan huomiota erityisesti Helsingissä ja Joensuussa. Helsingissä vaikutti rasististen skinien kerho, jonka nimi oli niin ikään Kerho. Eniten huomiota se sai toukokuussa 1997, kun sen jäsenet hyökkäsivät Kontulassa somalien kimppeihin jalkapallokentällä. Joensuun skiniryhmä muun muassa tunkeutui haulikon kanssa Paiholan vastaanottokeskukseen vuonna 1994 ja uhkailli seuraavana vuonna amerikkalaista koripalloilijaa pesäpallomailalla niin, että tämä muutti pois Suomesta. Skiniliike kuitenkin hiipui ennen vuosituuhannen vaihdetta.

Viime vuosina maahanmuuton vastustajat on nähty pilottitakkeen sijaan puvuissa ja kravateissa eduskunnassa. Perussuomalaisen maahanmuuttovastaisista edustajista Jussi Halla-aho, Juho Eerola, James Hirvisaari ja Olli Immonen ovat kuuluneet Suomen Sisu -yhdistykseen, jota pidetään uuden maahanmuuttovastaisen liikkeen alkukotina. Yhdistys on vaatinut, että kansoja ei tulisi tarkoituksellisesti sekoittaa keskenään. Nyt se valmistelelee uutta periaateohjelmaa tuoreen puheenjohtajansa Olli Immosen johdolla.

Välillä äärioikeisto on näyttäytynyt meille peräti koomisena: liimaa haistelevina skineinä tai natsiunivormussa ryypiskelleen ja muumeja hirttäneen Pekka Siitoimen kaltaisina karikatyyreina.

Mutta millainen uhka on 2010-luvun suomalainen äärioikeisto?

Suomen Vastarintaliikkeen kaltaista ryhmää Suomessa ei ole aiemmin nähty. Se puhuu Suomen Sisun tapaan rotujen ja suomalaisen kulttuurin vaalimisesta, mutta toimintatavat ovat radikaalimpia. Liike ei kaihaa väkivaltaa.

Vastarintaliikkeellä on ollut nettisivut vuodesta 2008, ja sen jäsenet ovat saaneet tuomioita muun muassa Helsingin Pride-kulkueseen vuonna 2010 tehdystä kaasuiskusta. Se on tiukasti kytköksissä vastaaviin liikkeisiin Norjassa ja Ruotsissa.

Sisäministeriön mukaan Suomen Vastarintaliike on mahdollisesti vaarallinen, organisoitu, demokratianvastainen ja militantti liike. Järjestö arvioidaan pieneksi, mutta se voi aiheuttaa paikallisia turvallisuusuhkia.

Marraskuussa Suomen ja Ruotsin Vastarintaliikkeiden aktiivit järjestivät mielenosoituksen Vaasassa. Siististi pukeutunut nuorten miesten joukko marssi Vastarintaliikkeen lippuja kantaen. Megafoniin puhunut liikkeen jäsen julisti Vaasan torilla sodan monikulttuurisuutta vastaan.

Jari Perttula ei oikein ymmärrä Vastarintaliikkeen sanomaa.

Jari Perttula nauttii sikarista Kerhon sohvalla. Seinällä on Mannerheimien välissä Lauri Törni.

”Vähän hämää. Käydään julistamassa sota torilla ja lähdetään pois.”

Kerhon miehet ovat käyneet omaa sotaansa jo kauan ennen Vastarintaliikkeen julistuksia. Tappeluista maahanmuuttajien kanssa on ollut 2000-luvun puolivälistä saakka. Kukaan ei ole sentään kuollut.

”Vielä”, Perttula sanoo.

VAASAN KERHO EI OLE SUOMEN AINOA LAATUAAN. KANSALLISMIELISILLÄ NATSISKINEILLÄ oli kerhotila Helsingin Roihupellossa viime syksyyn asti. Vuosi sitten kerhotilalla sattui ammuskelu, jossa loukkaantui kaksi ihmistä.

Turussa oli vielä pari vuotta sitten aktiivinen joukko skinejä, jotka kutsuivat ryhmäänsä Turun kerhoksi. He pahoinpitelivät maahanmuuttajia, ja yksi kerhon jäsen muun muassa heitti savukranaatin maahanmuuttajan asuntoon vuonna 2009. Lisäksi yksi kerholaisista oli mukana Helsingin Pride-kulkueeseen tehdyssä iskussa. Hänellä on yhteyksiä myös Suomen Vastarintaliikkeeseen.

Komisario Kai Loukkaanhuhta Varsinais-Suomen poliisilaitokselta arvioi, että Turun kerhon ytimessä oli kymmenisen henkeä, mutta kaupungilla he liikkuvat joskus 20–30 hengen joukolla. Nyt tilanne on rauhoittunut, eikä skineillä Loukkaanhuhdan mukaan ole enää kerhotilaa Turussa.

Vaasan Kerhon ovet ovat kuitenkin avoinna myös Turun ja Helsingin skineille. Se järjestää säännöllisesti illanviettoja, joihin saapuu väkeä ympäri Suomen.

”Helsingistä Lappiin”, Kaitsu sanoo.

Kerholla juhlii usein yli 60 hengen porukka. Pääasiassa kaljupäisiä miehiä, mutta on muitakin: punkkareita, kaljupäiden kavereita ja joskus naisiakin. Bändit soittavat, viina virtaa ja samanhenkiset tutustuvat toisiinsa.

”Se on parasta, että iltamissa ei tarvitse selittää kenellekään, miksi olet tällainen”, Kaitsu sanoo.

Perttula kertoo, että Kerhon toiminta kasvaa koko ajan.

”Ihmiset ovat saaneet selville, ettei tämä ole pelkkiä kiljukanistereita ja sieg heileja. Olemme ennen kaikkea isänmaallinen järjestäytyneet porukka, joka ei vastusta pelkästään maahanmuuttoa, vaan yleensä kaikkea rikollista toimintaa. Aikaisemmin oli suojeluskunnat, jotka perustettiin ulkoa tulevan uhan takia. Nyt on sama meininki, mutta ongelmat tulevat maan sisältä. Jos politiikka ja kehitys on tällaista, en ihmettelisi, jos kymmenen vuoden päästä ihmiset ottaisivat samalla tavalla yhteen kuin sata vuotta sitten.”

Vaikka Kerho vastustaakin kaikkea rikollisuutta, maahanmuutosta keskustelu lähtee kunnolla rönsyämään kerhotilan hakaristipöydän ääressä. Tähän tapaan:

”Nykyään pitää olla niin vitun suvaitsevainen.”

”Tänne tulevilta ihmisiltä pitäisi vaatia enemmän, että menet

opiskelemaan kieltä ja rupeet tekeen töitä tai lähdet vittuun.”

”Jos ne vaan osaisi olla niin kuin me.”

”Jos joku tulee tänne sotaan pakoon, niin se on todennäköisesti hädässä. Jos silloin saa yöpaikan ja turvan perheelle, ei voi ruveta vaatimaan muuta, että liian halpa kännykkä – anna parempi. Jos muuttaisin vaikka Saksaan, kyllä opetelisin saksaa. En odota, että saisin töitä sen takia, että olen tyhmä suomalainen.”

”Mutta voi siellä olla fiksuakin joukossa, en mä sitä sano.”

”Kyllä meillä oli työssäoppimassa yksi ulkomaalainen nainen, ja kyllä mä sitä opetin ja se oli ihan hyvä.”

”Vahinkoja.”

Seurue nauraa, ja Jani hakee jääkaapista miehille uudet kaljat.

Perttulasta tuntuu, että maahanmuuton ongelmista ei saa puhua ääneen. Ja että julkinen mielipide syyllistää suomalaisia maahanmuuttajien ongelmista.

”Kaikki muu on vitun hienoa, paitsi olla valkoinen homo. Eiku hetero!” hän korjaa ja taas seurue nauraa.

”Nyt sä paljastit meidät”, Kaitsu höröittää, mutta vakavoituu sitten.

”Kyllä tää vihan tunne on äärimmäisen raskas kantaa, mutta sille ei voi yksinkertaisesti mitään, että vituttaa. Sen näkee, kun katsoo ikkunasta ulos. Olen nähnyt, kun neekeri vie pieneltä suomalaiselta kengät jalasta, että kaikkea paskaa sitä näkee.”

Kaitsu ei kerro tarkemmin, mitä on nähnyt. Sen hän sanoo, että ennen asiat olivat paremmin.

KAITSU SYNTYI HELSINGIN SUUTARILASSA VUONNA 1982. Viisivuotiaana hän muutti perheensä mukana Laihialle Etelä-Pohjanmaalle. Silloin Laihialla asui 14 ulkomaan kansalaista, eikä Kaitsulla ollut mitään heitä vastaan.

Vihollinen oli Venäjä, kun Kaitsu leikki sotaleikkejä pihapiirin lasten kanssa. Vanhemmat toivat naapurin pihalle kukkamultaa, johon kaitettiin vallihautoja. Leikeissä Kaitsun täytyi saada olla saksalainen upseeri, sillä jo pienenä poikana hän innostui natsien maailmasta. Hän oli löytänyt isänsä kirjahyllystä kirjan *Suomi sodassa*. Siinä kerrottiin Suomen ja Saksan aseveljeydestä, Hitleristä, Göringistä ja muista natseista. Kaitsu alkoi keräillä sotaelokuvia ja kaikenlaista arnejatavaraa: pistimiä, natsimerkkejä, pienoismalleja. Hylsyjä hän sai naapurissa asuneelta ammattisotilalta. Natsisotilaiden aseet ja puvut tekivät vaikutuksen.

”Mutta en minä koskaan pukeutunut niihin asuihin. En minä mikään Pekka Siitoin ole”, Kaitsu sanoo ja repeää nauruun.

Ulkomaalaisvastainen hänestä tuli kuulemma vasta myöhemmin.

”Ammattikoulussa en ollut mikään rasisti. Muistan, että 1990-luvulla nostin jopa yhden pikkuskinin rinnuksista seinälle. Sanoin sille, että minä rakastan neekereitä. Se oli vaan sellaista pelottelua.”

Vuonna 1998 hän aloitti kokkikoulun Vaasassa.

”Silloin tällöin näkyi jokunen räppipää ja siellä täällä neekeri. Tänä päivänä ei välttämättä näe yhtään valkoihoista. Talvi on hienoa aikaa, kun on kovat pakkaset, mutta kesän tullen ne tulee koloistaan.”

Kaitsu sanoo muuttuneensa rasistiksi negatiivisten kokemusten myötä.

”Ennen kaikkea toi vitun paapominen ja hyysääminen. Jossain vaiheessa tajusin, että mitä tahansa tapahtuu, niin vika on aina suomalaisessa.”

Ja kun Kosovon pakolainen Ibrahim Shkupolli ampui neljä ihmistä Espoon kauppakeskus Sellossa joulukuussa 2009, yksi kuolleista oli Kaitsun serkku.

Kerhon ovi on helppo tunnistaa. Kake (yllä) pitää kokousta Suomen suurimpana ääri-oikeistopuolueena. Jari Perttula (alla) treenaa kuntosalilla 4–5 kertaa viikossa. Pesimailat ovat lahja paikalliselta duunariporukalta.

**”SE ON PARASTA, ETTÄ
ILTAMISSA EI TARVITSE
SELITTÄÄ KENELLEKÄÄN, MIKSI
ON TÄLLAINEN”, KAITSU SANOO.**

IMAGE 61

Kaitsu koiriensa Pedon ja Pinjan kanssa makuuhuoneessaan. Ennen hänellä oli seinällä natsilippuja, nyt oman lapsen kuva. "Vaimon kanssa voisi olla vähän erilaisia näkemyksiä natsilipusta sisustusratkaisuna", hän sanoo.

Vuosi Vaasaan muuttamisen jälkeen Kaitsu matkusti perheensä kanssa Saksaan. Hän oli 17-vuotias ja matkan jälkeen hän ihaili natsseja vielä enemmän. Kaitsu oli vierailut Dachau keskitysleirillä.

"Tiesin, että juutalaisia oli pikkaisen sorrettu, mutta että millainen murhakoneisto siellä on ollut taustalla! Juutalaisten joukkotuho ei sinällään ollut hienoa, mutta se oli äärimmäisen hienoa, että siellä pantiin porukkaa oikeasti kylmäksi", Kaitsu sanoo.

"Ei siinä järjen kanssa ole mitään tekemistä."

Hän sanoo, ettei ole perehtynyt kansallissosialismiin sen kummemmin ideologiana. Tuskin muutkaan Kerholla ovat sitä syvästi miettineet, hän arvelee.

"En minäkään ole ottanut sitä poliittisena ajatuksena koskaan, silloin vaan pantiin saatana kyykyyn porukkaa."

Vieressä istuva Tino vahvistaa:

"Se on vaan aina ollut niin, että yksinkertainen on hienoa. Ei sitä sen enempää tarvitse miettiä noita asioita."

Joitain asioita Kaitsu on joutunut miettimään. Hän on vuosien varrella ottanut ympäri kehoaan valtavasti natsiaiheisia tatuointeja. Isoin on rintaan piikitetty hakaristi. Tälle vuodelle hän on varannut tatuojalle 52 aikaa, yksi per viikko. Hän haluaa tatuoida natsikuvat piiloon.

"En häpeä näitä, mutta en voi näin mennä lasteni kanssa uimahalliin", hän sanoo.

Kaitsulla on kaksi alle kouluikäistä lasta.

"Lapsia ei meillä aivopestä mihinkään tiettyyn näkemykseen, vaan saavat oppia ihan itse ajattelemaan."

Kaitsu on paikalla olevista miehistä ainoa, joka ei tällä hetkellä ole töissä. Se ottaa häntä päähän.

"Monella suomalaisella on negatiivinen ajatus työttömistä. Että jos yksi kymmenestä työttömästä ottaa tyytyväisenä sossusta rahaa eikä edes halua töihin, niin sitten leimataan, että kaikki työttömät ovat sellaisia", hän sanoo ja on hetken hiljaa.

"Niin, ehkä me ajatellaan samoin mamuista, että jos yksi raiskaa, niin ne kaikki raiskaa. Ehkä sellainen yleistys vaan on ihmisellä selkärangassa. Se on helppo ajatus, eikä sitä halua sen enempää miettiä."

ADOLF HITLERIN KÄSI OSOITTA A KELLOTAULUSSA SAmaan suuntaan kuin tuntiviisari, kello yhteentoista. Pian on aika lähteä baariin.

Kerholaiset kertovat, että kello on lahja perussuomalaisen kaupunginvaltuutetulta Risto Heliniltä, jonka kuntavaaliesite on kiinnitetty kellon alle. Helinin vaalilause "kiintiöpakolaisten vastaanoton lopettaminen Vaasaan" toi vaaleissa 242 ääntä ja paikan Vaasan valtuustossa.

Kerholaiset vierastavat muuten poliitikkoja, mutta perussuomalaiset ja Helin ovat heidän sydäntään lähinnä.

"Meidän mies", joku huutaa.

Ja siltä vaikuttaakin. Taidekauppias Risto Helin on esiintynyt Facebookissa Kerhon t-paidassa. Mustassa paidassa on pääkallo, pesäpallomaila ja Suomen ilmavoimien sininen hakaristi. Taidokkaan logon on piirtänyt Kaitsu, ja se on kirjailtu myös kaikkien Kerhon jäsenten pilottitakin rintamukseen.

Julkisesti Helin on sanoutunut irti natsiyhteyksistä. Viime vaalien alla hän kommentoi *Turun Sanomille* Facebook-kuvaa, jossa hänellä oli Blood & Honour -uusnatsijärjestön paita, näin: "Ostin paidan kymmenkunta vuotta sitten kirpputorilta, enkä ole tiennyt, mihin se liittyy. Ne, jotka minut tuntevat, tietävät ettei siinä sen kummempaa ole taustalla. En minä mitään natsseja suosi enkä äärioikeistoa."

Kellon lisäksi Kerhon jäsenet kertovat Helinin lahjoittaneen Kerholle Lauri Törnin muotokuvan.

Helin ei vastannut *Imagen* puheluihin eikä tekstiviestiin.

Seinään nojaavat pesäpallomailat Kerho sai paikalliselta duunariporukalta, kun poliisi oli vienyt edelliset. Perttula valitti poliisin

TAPSAN GRILLILLÄ KERHOLAISIA ODOTTAÄ IKÄVÄ YLLÄTYS. ”ÄHLÄMI MYYMÄSSÄ”, PERTTULA KUISKAA.

toimista eduskunnan oikeusasiamiehelle, ja se kannatti: Kerho sai lopulta myös poliisin takavarikoimat mailat takaisin.

Perttula on tehnyt eri syistä valituksia eduskunnan oikeusasiamiehelle ainakin 15 kertaa. Kerran poliisi teki kotietsinnän Kerhon tiloihin käyttäen avaimia, jotka oli saanut putkassa olleelta Kerhon jäseneltä. Oikeusasiamies nuhteli tästä poliisia, mikä oli suuri voitto Perttulalle. Hän säilyttää tuota päätösasiakirjaa Kerhon tiloissa.

Yksi Kerhon jäsenten tuntema poliisi on rikoskomisario Eero Välimäki. Hän ei kommentoi kanteluita, mutta sanoo, ettei Kerhosta ole ollut harmia poliisille pitkään aikaa.

”Nuorten miesten kerhotila, jossa he viettävät aikaansa, ei ole häiriöksi. Henkilökohtaisia otteita on, mutta ei mitään ilmiötä.”

Hän tuntee hyvin esimerkiksi Suvilahden tappelun tapahtumat.

”Ulkomaalaisia tuli ovista ja ikkunoista.”

Välimäki sanoo, että Vaasassa rikoksiin syyllistyvät sekä suomalaiset että maahanmuuttajat.

”Lisäksi rikoksia tekevät myös maassa vierailevat tähdet. Se on vain niin, että järjestäytyneet rikollisuus tulee ulkomailta, että sellaisen kanssa me painitaan enemmän kuin näiden isänmaan ystävien kanssa”, hän sanoo.

”Sanon isänmaan ystävät, koska näin he haluavat itseään kutsuttavan. Olkoon sitten niin.”

ISÄNMAAN YSTÄVÄT ALKAVAT OLLA JUHLATUUELELLA. KETTINGEILLÄ ja munalukolla suojattu jääkaappi tyhjenee oluesta ja lonkerosta, välillä seurueessa kiertää kolalla lantrattu kossu.

Väkeä on tullut lisää: Tommi, Kake ja Tinon veli Timi. Hekin ovat pukeutuneet pilottitakkeihin ja Suomen sotilaita kiittäviin huppareihin tai t-paitoihin. Perttula kertoo, että he tilasivat kiitospaitoja 1300 eurolla.

Kerholaiset ovat kiitollisia, ja ylpeitä.

”Totta vitussa me ollaan parempia kuin muut”, Kaitsu aloittaa. ”Mä en lähde siihen, että me olisimme huonompia tai edes tasavertaisia tämän roskasakin kanssa, mikä tähän maahan tulee. Ne, jotka hakee ilmaisen koulutuksen ja joissa on potentiaalia ja jotka ovat huomattavasti fiksumpia kuin minä, niin ei ne vittu tänne jää. Ne lähtee johonkin maahan, jossa verojen maksamisesta ei tarvitse maksaa veroja.”

Kaiuttimista pärähtävät tutut tahdit, jotka tempaavat suuren joukon miehiä välittömästi yhteislauluun.

Syyttömänä syntymään sattui hän / Tähän maahan pohjoiseen ja kylmään / Jossa jo esi-isät / Juovuksissa tottakai / Hakkasivat vaimot, lapset, jos ne kiinni sai.

Välillä patrioottien rehvakas puhe kääntyy kuin huomaamatta murheelliseksi lauluksi. Se vetää mielen matalaksi.

”Kuka helvetti edes haluaa jäädä tänne, missä kolme neljäsosaa

vuodesta on pakkasen puolella. Ihmettelen esi-isiä, jotka keksi vittu jäädä asuttamaan tätä paikkaa”, Kaitsu manaa.

Niin Turmiolan Tommi taas herää henkiin / Ja herrojen elkeet tarttuvat renkiin / Kohti laukkaa viina-kauppaa.

Kossukolapullosta tiiviiseen tahtiin ryyppiskellyt Timi sammuu sohvalle. Timin koira Mikki vahtii isäntäänsä murisemalla liian lähelle tuleville.

”Timi on meidän pienikokoisin jätkä, mutta kovin. Pieni ja hullu. Jos kaikki olisi kuin Timi, täällä ei olisi mitään mamuongelmaa”, Perttula sanoo.

”Mutta olisi kyllä ihan helvetisti muita ongelmia. Timi työllistää oikeuslaitosta varmaan yhtä paljon kuin mamut.”

Timi ja Mikki jäävät Kerholle. Muut alkavat tehdä lähtöä baariin. Vähän jännittää, miten siinä käy:

moni baari ei päästä isoa joukkoa pilottitakkisia maastohousuisia kaljupäitä sisään.

”Vain Klamydian laulaja Vesa Jokinen pääsee maastohousuisia sisään”, Kaitsu sanoo.

”Se on tyhmää vaatteiden takia leimata ihmisiä”, julistaa Tino, joka yritti teini-ikäisenä polttaa ulkomaalaisen pitämän pizzerian. Joulukuussa 2005, 15-vuotiaana, Tino heitti toisen nykyään Kerholla pyörivän miehen kanssa polttopullon laihialaisen ravintolan ikkunasta sisään. Pizzeria kärsi vähäisiä vahinkoja, Tino sai sakkoja ja toinen mies kaksi vuotta vankeutta.

Pizzerian omisti irakilainen yrittäjä.

”Se oli ainoa paska asia Laihialla”, hän sanoo.

Laihialla asui tuolloin 7564 ihmistä. Heistä ulkomaalaisia oli 24.

ENNEN BAARIA ON VIELÄ SAATAVA RUOKAA. JARI PERTTULA ehdottaa Tapsan grilliä, perinteistä vaasalaista hampurilaispaikkaa. Vaasan keskustassa sijaitseva Tapsan grilli on tarjonnut herkkujaan jo yli 35 vuotta. Sitä pyörittävä Tapsa on toisen polven nakkikioskiyrittäjä.

”Juustokas on se juttu”, Perttula kehuu jo matkalla, selvästi innoissaan tulossa olevasta herkkupurilaisesta.

Tapsan grillillä odottaa ikävä yllätys.

”Ählämi myymässä”, Perttula kuiskaa.

Miehet tilaavat kohteliaasti annoksensa, jotka ovat pian valmiita. Mutina jatkuu samalla, kun hampaat jauhavat hampurilaista.

”Ei tämä nyt kyllä Tapsan grilliltä vaikuta”, Perttula jupisee.

”Mutta täytyy sanoa, että ihan yhtä hyvää tää ähläminkin hampurilainen on.”

SEURAAVANA AAMUNA JARI PERTTULA OKSENTAA. VÄHÄLTÄ piti, ettei hän ollut saanut yöllä turpaansa.

”Kaksi lihaksikasta neekeriä meinasi hakata. Ne oli kuulleet, kun sanoin niitä isoiksi neekereiksi”, krapulainen Perttula sanoo, ja porukka nauraa. Olemme Kaitsun keittiössä kertaamassa edellisillan tapahtumia. Seurueemme pääsi kuin pääsikin sisään Waasa Drinking Duck Bariin eli WDD:hen. Baarilla ei tosin ehkä ollut varaa kieltäytyä, sillä muita asiakkaita ei puolenyön aikaan ollut.

Se oli ihan tavallinen maastohousuisten klanipäiden baari-ilta. He olivat kovassa humalassa. Suunnilleen 15:nnen oluen jälkeen Jari Perttula uskoutui.

”Oikeesti”, hän aloitti baaritiskiä nojaten. ”Oikeesti me ollaan jo hävitty tämä sota. Ei tätä maahanmuuttoa voi enää voittaa.”

Miksi te sitten soditte?

”Ei voi periksikään antaa”, hän sanoi ja vinkkasi tarjoilijan paikalle. ”Brenkkua!”

Kaitsun vaimo kiikuttaa kaikille kahvikupit. Siistin kodin keittiön

ikkunasta avautuu näkymä viihtyisälle sisäpihalle. Ikkunan alla keittiön tiskillä lojuvat Kaitsun punaiset nyrkkeilyhanskat. Lapset katsovat olohuoneessa dvd:ltä Arnold Schwarzeneggerin *Commando*.

Lasisen keittiönpyödyän alla pyörii kaksi koiraa. Nelivuotias Peto, jota Kaitsu kutsuu schwitzinpaimenkoiraksi ja puolitoistavuotias patterdalenterrieri Pinja. Molemmat koirat ovat mustia. Jättimäinen Peto nylkyttää pientä Pinjaa keittiönpyödyän alla.

”En tiedä, mitä tuosta tulee, mutta se on selvää, että niistä tulee mustia”, Kaitsu sanoo.

Sitten keskustellaan taas maahanmuutosta. Perttula, Jani ja Kaitsu ovat yhtä mieltä siitä, että poliisi kohtelee heitä eri tavalla kuin ulkomaalaisia.

”Poliisi sanoo, että se on meidän oma vika, kun pukeudutaan tietyllä tavalla ja ollaan kaljupäitä, että me provosoidaan niitä. Kyllä se nyt on saatana, jos mä menen sanomaan, että musta väri provosoi mua niin saatanasti, että pakko käydä kimppuun. Vaikka ei se ihonväri edes ole se syy siihen asiaan”, Kaitsu sanoo.

Hetkeen ei ole maahanmuuttajien ja kerholaisten välillä ollut tappeluita. Viime syyskuussa osa porukasta, jonka kanssa Kerhon jäsenillä oli jatkuvasti ollut ongelmia, joutui vankilaan. Kuusi ulkomaalaistaustaista miestä sai useiden vuosien tuomiot muun muassa huumekaupasta.

Silti ”pinnan alla kytee”, Perttula sanoo.

Ulkomaalaisten määrä on kasvanut kaupungissa nopeasti: vuonna 2005 muita kuin suomea tai ruotsia puhuvia ihmisiä oli Vaasassa vähän yli 2200, kun vuonna 2011 heidän määränsä oli yli 4100. Eniten vieraskielisiä on tullut kaupunkiin Somaliasta, Sudanista ja Venäjältä.

Perttulalla ja Kaitsulla on oma laskuri. Tässä Vaasan keskustan kerrostalossa, Kaitsun rapussa tilanne on 10-10: täällä asuu kymmenen suomalaista ja kymmenen ulkomaalaista. Kaitsu perheineen on kerroksensa ainoa suomalainen.

Mutta ei tämä pihapiiri ole millään tavalla Vaasan pahin, Kaitsu

sanoo ja alkaa lukea kännykkänsä näytöltä Suomiz4-keskustelupalsta, jossa keskustellaan Olympiakorttelista. Se on opiskelijoiden ja maahanmuuttajien asuinpaikkana tunnettu alue lähellä keskustaa.

”Kuin olisit ulkomailla... Voi nimittäin tulla ryöstetyksi ja raiskatuksi... Ryöstöjä ja pahoinpitelyjä päivittäin mamujen toimesta, Vaasan ghetto numero 1!”

Olympiakorttelissa uhkasikin syntyä paha joukkotappelu vuonna 2010. Tilanne alkoi Perttulan mukaan siitä, kun yksi heidän tuttavansa sai silmävamman tappelussa ulkomaalaisten kanssa.

Tästä kimmastuneena Kerhon jäsenet masinoivat 50 hengen joukon kostoretkelle Olympiakortteliin. Väkeä saatiin liikkeelle paljon, sillä Kerho vietti avajaisjuhlaansa. Oli joulukuuta. Poliisi tuli paikalle usean partion voimin ja sai suuremman tappelun estettyä.

Ja kerran Olympiakorttelissa he heittivät erään naisen asunnosta sohvan alas somaleiden päälle. Nainen ei tietenkään tykännyt, kun hänen irtaimistonsa lensi ikkunasta.

”Mutta somalit heittivät meitä kivillä”, Perttula selittää.

PÄÄTÄMME KÄYDÄ VIELÄ SIELLÄ VAASAN PAHIMMAMASSA ghetossa. Sataa lunta. Olympiakortteli peittyy valkoisen vaipan alle. Lumipyryn keskeltä Jari Perttula huomaa lautasantennit, joita on siellä täällä talojen seinissä.

”Antenni paljastaa, missä asuu ulkomaalaisia”, Perttula sanoo.

Olympiakortteli kuuluu Vöyrinkaupungin suuralueeseen, jossa asuu lähes 3000 ihmistä. Heistä yli 20 prosenttia on vieraskielisiä.

Olympiakortteli näyttää rauhalliselta lähiöltä. Kaksikerroksisia taloja, kierreportaita ja sisäpihoja. Lumen keskellä tarpoo pari ihmistä, valkoisia naamoja. ■

Jussi Sippola on helsinkiläinen toimittaja, joka on seurannut suomalaisten ääriliikkeiden toimintaa 2010-luvulla. Juuso Westerlund on helsinkiläinen valokuvaaja.

POHJOINEN VALTAKUNTA

LIPPALAKKIPÄINEN MIES PUHALTAA nokkahuiluun. Vieressä toinen soittaa kitaraa ja laulaa. Siististi pukeutuneet nuoret miehet esiintyvät kesäiltana huoneessa jossain päin Turku. Tunnelma on kuin rippileirillä, mutta armo on tästä koontumisesta kaukana – ainakin, jos sattuu olemaan vääräuskoinen.

Suomen Vastarintaliike järjesti viime kesäkuussa Turussa aktivistipäivät, joista löytyy ammattimaisesti editoitu video-kooste YouTubesta. Aktivistipäivät ovat osa Suomen Vastarintaliikkeen ohjelmaa, joka tähtää vallankumoukseen. Sen eteen tekee Suomessa työtä kymmeniä pääosin 20-30-vuotiaita liikkeen jäseniä. Osastoja on ainakin Helsingissä, Turussa, Oulussa, Mikkelissä ja Pirkanmaalla. Mukana on myös entisiä skinheadeja, ja jäseniä etsitään paikallisista uusnatsikerhoista.

Vallankumouksessa Suomesta tulisi osa Pohjoismaiden muodostamaa kansallissosialistista valtiota, Pohjoista valtakuntaa. Yhteisvaltio irtaantuisi EU:sta ja vastustaisi

kansansa ”sulautumista muiden rotujen ja kansanryhmien kanssa”. Muukalaiset, joita ei voida ”sulauttaa”, liike karkottaisi.

Suomen Vastarintaliike toimii tiiviissä yhteistyössä Norjan ja Ruotsin vastarintaliikkeiden kanssa. Ruotsissa vuonna 1997 perustettu Svenska Motståndsrörelse toimii liikkeen emojärjestönä. Sitä johtaa jo 1980-luvulla uusnatsipiireissä vaikuttanut Klas Lund, joka on istunut vankilassa muun muassa pankkiryöstöstä ja taposta. Ruotsin turvallisuuspoliisi Säpo pitää Lundia yhtenä Ruotsin vaarallisimmista ihmisistä.

Suomenkaan Vastarintaliike ei kaihdakaan väkivaltaa, jos sitä vastaan hyökätään.

Me emme ole kokoomusnuoria tai sosiaalidemokraatteja – me emme pelkää väkivaltaa, vaan elämme taistelua, kirjoitti Suomen Vastarintaliikkeen johtaja Juuso Tahvanainen liikkeen kotisivuilla viime lokakuussa. Vuosikatsauksessaan hän ennusti, että *alkava vuosi tulee olemaan liikkeen historian näkyvin – ja ehkä myös myrskyisin*.

Tahvanainen kieltäytyi *Imagen* haastat-

telusta, sillä valtamedia vääristää hänen mukaansa liikkeen sanomaa. Siksi liike on perustanut omat mediansa, Virossa painetun lehden ja verkkosivut osoitteeseen *patriootti.com*. Verkkosivuilla julkaistaan muun muassa videoita ja taisteluraportteja. Taisteluraportit kertovat liikkeen jäsenistä, jotka liimailevat Vastarintaliikkeen tarroja lyhtypylväisiin tai jakavat liikkeen propagandamateriaalia postilaatikoihin. Esimerkiksi alkuvuonna Turussa liikkeen aktivistit jakoivat viiden viikon kampanjan aikana mainoksia 2000 kotiin. Turussa liikkeellä on kerhotila, joka on nimeltään Koti.

Sisäministeriön sisäisen turvallisuuden ohjelman tammikuun tilannekatsauksen mukaan Vastarintaliikkeen jäseniksi hakeutuvat ovat ”tavallisia keskiluokkaisia kansalaisia”, mikä erottaa liikkeen Vaasan Kerhon kaltaisista ryhmistä. Ne houkuttelevat sisäministeriön mukaan syrjäytyneitä ja syrjäytymisvaarassa olevia nuoria, kun Vastarintaliikkeen jäseneksi saattaa päätyä hyväryhtisiä nokkahuilunsoittajia. ■

Lifestyle-kuva

Lifestyle-kuva on lehden toimituksessa suunniteltu ja etukäteen valitussa paikassa paikassa otettu valokuva. Kuvauksiin hankitaan tarpeellinen rekvisiitta ja valaistus mietitään tarkasti. Lifestyle-kuva syntyy aina toimittajan ja valokuvaajan yhteistyönä. Lifestyle-kuvan kuvauksiin osallistuu kokonainen kuvausryhmä: stailaaja, maskeeraaja, toimittaja ja kuvaaja. Tarvittaessa mukana on vielä avustajiakin.

Tehtäviä

Mistä tunnistaa lifestylen? | Keskustele

Tarkastele Mirva Kakkon palkittua lifestyle-kuvaa viereisellä sivulla. Mistä tiedät, että kuva on lavastettu? Mitkä asiat sen paljastavat? Miten lifestyle-kuva ja reportaasi-kuva eroavat toisistaan?

Tulevaisuuden lifestyle-ilmio | Kirjoita

Sanan lifestyle voi suomentaa muotoon "elämäntyyli". Mediassa puhutaan lifestyleistä silloin, kun juttujen sisältö liittyy arkeen, elämään ja harrastuksiin: sisustuslehdet, laihdutusjutut ja koirankoulutusohjelmat ovat kaikki lifestyleä. Lifestyle-juttujen sisällöt muuttuvat sitä mukaa kun uusia ilmiöitä ja trendejä nousee pinnalle.

Keksikää ryhmässä uusi lifestyle-ilmio. Mikä olisi sellaista, jota aivan kaikki kohta haluavat, harrastavat tai tekevät? Miksi ilmiötä kutsutaan? Ketkä sitä harrastavat ja miksi? Voisiko se olla uusi kuntoilulaji?

Kirjoittakaa ilmiöstä lyhyt juttu otsikoineen, ingresseineen ja leipäteksteineen.

Maailmanlopun kattaus | Kuvallinen

Etenkin joulun ja juhlapyhien alla kodeissa saatetaan tutkailla sisustuslehtien lifestylekuvista mallia juhlapöydän kattaukselle. Kuvat ovat tyylikkäitä ja tarkasti suunniteltuja. Astiat ja pöytäkoristeet ovat kauniita ja maulla valittuja. Kattaus on kuvassa kuin asetelma.

Verratkaa lehtien kattauskuvia 1600-luvun maalaus-taiteen vanitas-asetelmiin, joissa viitattiin maallisten nautintojen katoavuuteen asettamalla pääkallo tai tiimalasi harmonisen asetelman keskipisteeksi.

Suunnitelkaa ja rakentakaa oma lifestyle-asetelma. Minkälainen on kuvan tunnelma, miten lavastatte ja valaisette asetelman? Entä mitä haluatte kuvalla kertoa? Minkälainen olisi maailmanlopun kattaus tai työttömän joulupöytä?

Ihanneluokka kuvassa | Nopea

Millainen lifestyle-kuva kouluympäristöstä syntyy? Sisällöltään lifestyylekuvat ovat aseteltuja ja lavastettuja, toisin kuin esimerkiksi dokumentaariset reportaasikuvat.

Lavastakaa yhdessä luokkatilanne, joka näyttäytyy katsojalle lifestyle-tyylisenä. Kuvan sisällön täytyy silloin olla edustava, sommiteltu ja harkittu. Millaisella asetelmalla rakennatte luokkatilanteesta lifestyyleä?

Kuvatkaa tilanne ja tutkikaa, miltä osin se vastaa tai poikkeaa todellisuudesta. Millaisen kuvan koulusta se antaa?

Tutoriaaleja elämään | Projekti

YouTube on täynnä videoita, joissa neuvotaan ja opastetaan elämäntyyliin liittyvissä asioissa: meikkaus- ja askarteluohjeita, arkea helpottavia vinkkejä ja kokkaus-kouluja. Tutkikaa niitä yhdessä.

Millainen ilmio ne ovat verrattuna esimerkiksi lehtien lifestyle-kuviin? Miten ne eroavat toisistaan? Mitä samaa niissä on? Mitä sellaista te osaatte, minkä voisitte opettaa muille?

Käsitkirjoittakaa ja kuvatkaa pieni videotutoriaali arkeen. Voitte antaa konkreettisia käytännön neuvoja tai havainnollistaa elämänohjeita tai asennetta arkeen.

Tutoriaalini voi helposti toteuttaa iPadilla, yhdellä otolla ja ilman leikkaamista. Onnistunut otos vaatii suunnittelua ja harjoittelua, joten käsitkirjoittakaa, suunnitelkaa ja harjoitelkaa kuvaustilanne huolella.

"Onnistuneimmissa kuvissa on mukana aina jokin särö tai ristiriita. Kun kuvattava unohtaa olevansa kameran edessä, saa tallennettua usein hänen todellisen persoonansa."
- Mirva Kakko

Vuoden lifestyle-kuva 2013. Kuva Mirva Kakko, suunnittelu & stailaus Hanna Tamminen, Kotiliesi 23/2013

Mirva Kakkon kuvaama ja Hanna Tammisen suunnittelema Käsityokuva voitti vuoden 2013 lifestyle-kuva -sarjan Aikakausmedian Edit-kilpailussa.

Tuomariston perustelut:

Humoristinen kuva, joka sisältää samalla myös yhteiskunnallisia ja ajankohtaisia elementtejä. Tässä on rikottu monia perinteisiä ajatusmalleja siitä, miten asioita oletetaan esitettävän. Taitavasti toteutettu, sopivan rosoinen ja hienosti valaistu kuva, jossa ei kuitenkaan unohdeta itse asiaa – käsityömalleja.

Jukka Rapo, Kodin Kuvalehti 16/2013

Kuva Kristiina Kurronen, suunnittelu & stailaus Katri Schröder, Kotiliesi 26/2013

Kuvitus

Aikakauslehden kuvituskuva on lehtijuttua tukeva tai tulkitseva kuva. Kuvituskuvan tehtävänä on herättää lukijassa mielenkiintoa ja luoda lehtijutulle tunnelma. Kuvituskuva koristaa, havainnollistaa, syventää tai selkeyttää lehtijutun tarjoamaa informaatiota. Kuvituskuvia hyödynnetään erityisesti vaikeasti valokuvattavien aiheiden ja kohteiden kuvantamiseen.

Tyylillisesti kuvituskuva voi olla esimerkiksi perinteinen tai digitaalinen piirros, maalaus, taidegrafiikkaa, kollaasi, graafisesti muotoiltu teksti tai kaikkien näiden yhdistelmä. Kuvituskuva yhdistää graafisen suunnittelun ja taiteen.

Tehtäviä

Kuva on infoa | Keskustele

Tutki juttua Meidän talon lemmikit sivulta 32–33. Mikä on jutun tarkoitus? Miksi juttuun on lisätty tekstin oheen kuvitus? Mitä lisäarvoa kuvitus tuo aiheeseen? Tarkastele avauskuvaa, eli koko sivun kuvituskuvaa, joka ikään kuin aloittaa jutun. Mikä sen tehtävä tässä jutussa on? Vertaa kuvituskuvien sisältöä tekstin sisältöön: mitä sellaista kuvissa on, mitä tekstistä ei löydy?

Kuvan voi kertoa tekstinä | Kirjoita

Etsi lehdestä itseäsi kiinnostava juttu, kolumni tai ilmoitus. Lue teksti huolella ja alleviivaa mielestäsi informatiiviset kohdat tekstistä. Kirjoita ylös jutun oleellinen viesti muutamalla lauseella. Tutki sitten jutun kuvitusta. Millaisen tarinan se kertoo? Kirjoita valitsemasi jutun kuvitus tekstiksi. Voit tulkita kuvaa vapaasti tekstin keinoin. Voit kirjoittaa tiukan analyysin kuvan sisällöstä, kuvaa vapaasti tulkitsevan runon tai sen tunnelmaa välittävän haikun. Kertovatko jutun teksti ja oma kuvitusta avaava tekstisi samaa tarinaa? Vertaa kuvituksesta kirjoittamaasi tekstiä tiivistelmäsi jutun oleellisesta viestistä. Tuoko oma tekstisi juttuun uusia näkökulmia?

Kuva ja lyriikka | Kuvallinen

Tekstiä kuvittaessa kuvittajalla on vapaus tulkita tekstin sisältöä ja sanomaa. Kuvituksessa voi käyttää symboleja ja metaforia aivan kuten tekstissäkin.

Valitse sinulle tärkeän laulun sanoitus ja kuvita se valokuvaamalla, piirtämällä, kollaasina tai maalaten. Kuvittajana voit ammentaa omista kokemuksistasi. Kuvituksen ja tekstin täytyy kuitenkin säilyttää sama tunnelma. Kuvitus on ikään kuin uusi rivi tai säkeistö tekstiin.

Levyn kansi kuvittaa ääntä | Nopea

Levykansitaide on usein kuvitustaidetta parhaimmillaan. Kannen suunnittelijalla on haastava tehtävä kuvata visuaalisesti musiikkia ja levyn teemaa. Kannen kuvitus myös mukailee bändin imagoa ja asennetta. Kovin perinteinen ja kaunis kuvitus ei istu punk-levyn kanteen.

Valitse tarkasteltavaksi yksi levyn kansi. Kerro, mitä sen kuvassa tapahtuu ja miksi kuva on mielenkiintoinen? Miten tekstin ja kuvan suhde toimii levyn kannessa? Millä tekniikalla kuva on toteutettu? Miten kuvitus ilmentää yhtyeen musiikkia?

Pääsy kielletty! | Projekt

Kuvituskuvia käytetään usein erilaisten ohjeiden ja neuvovien tekstien selventämiseen visuaalisesti. Kuva jää paremmin mieleen kuin teksti. Esimerkiksi liikenne-merkit tai huonekalujen kokoamisohjeet ovat tästä hyviä esimerkkejä. Havainnollistavan piirroksen täytyy olla selkeä ja helposti ymmärrettävä.

Miten esittäisit visuaalisesti, eli kuvallisesti, seuraavan neuvon: tähän huoneeseen saa tulla vain hyvällä tuulella? Onnistuuko se yhdellä kuvalla vai tarvitaanko asian selittämiseen kaksi kuvaa? Entä miten kuvan sisällön pystyy lukemaan selvästi myös hiukan kauempaa? Tarvitaan varmasti yksinkertaistettuja hahmoja, selkeitä ääri viivoja ja voimakkaita värejä. Etsikää verkosta esimerkkejä kuvahauulla opastemerkit. Millaista kuvakieltä niissä käytetään? Millaisen ohjekuvan haluaisit toteuttaa esimerkiksi huoneesi tai luokan oveen? Voitte toteuttaa tehtävän laajempaan, luokan yhteisten sääntöjen kuvituksena, piirtäen ja maalaten tai digitaalisesti tietokoneella.

2/2014
IPTONUMERO 12e

Kirjasto

LEHTI

Taide
&
Talous
TEEMANUMERO!

MITA
kirjasto
tuottaa?

MEIDÄN TALON LEMMIKIT

TEKSTI TUOMAS LEHTONEN — KUVITUS CAJSA HOLGERSSON

Lemmikin naapurina voi elää leppoisasti ja riitautumatta, kun asukkaat kunnioittavat toinen toistaan ja noudattavat yhteisiä pelisääntöjä.

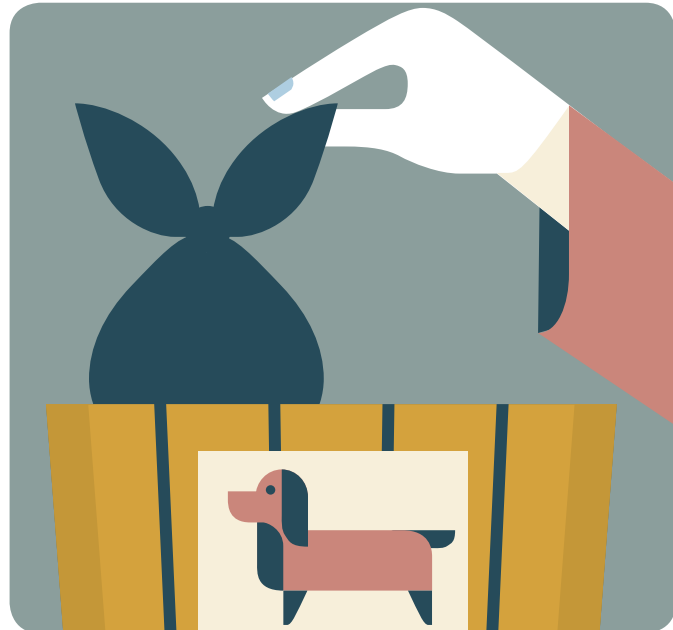
LEMMIKKI ON OMISTAJALLEEN rakas perheenjäsen, mutta kaikki naapurit eivät välttämättä pidä lemmikeistä. Osa jopa pelkää niitä. Opeta lemmikki liikkumaan rappukäytävässä ja pihassa rauhallisesti. Koira tulisi päästää tekemään tuttavuutta kohtaamansa ihmisen kanssa vain silloin, jos vastaanotulija antaa siihen luvan.

YLEISIN SYY LEMMIKEISTÄ AIHEUTUVIIN riitoihin on koiran metelöinti omistajien poissa ollessa. Aikuisekin koiran voi opettaa yksinoloon ja siedättää taloyhtiön ääniin. Ratkaisu voi olla esimerkiksi aktivoivien lelujen jättäminen huoneistoon tai radion kytkeminen päälle kotoa lähdetessä.

LEMMIKKIKODIN NAAPURITKIN voivat vaalia yhteistä rauhaa. Turhaa meteliä ja kolistelua tulee välttää, kun lemmikki on yksin naapurissa. Remonteista on kohteliasta ilmoittaa etukäteen, jotta lemmikin voi viedä muualle. Jos eläimet aiheuttavat häiriötä, asiasta kannattaa puhua avoimesti ja asiallisesti omistajan kanssa.

PIDÄ LEMMIKIT HIHNASSA talon yhteisillä alueilla. Leikkipaikoille niillä ei ole asiaa. Eläimen kakatukset ja pissatukset hoidetaan pihan ulkopuolella ja mahdolliset sotkut siivotaan. Rospuuttokeleillä kura-tassut on hyvä pyyhkäistä, jotta rappukäytävä pysyy siistinä. ■

Asiantuntijana Suomen Kennelliiton viestintäpäällikkö Kaija Unhola

Kansi

Aikakauslehden kannen perusteella lukija voi päätellä, minkä tyylinen lehti on ja minkälaisia juttuja se sisältää. Naistenlehden kansi on erilainen kuin tyttöjenlehden kansi ja tietokonelehden kansi taas eroaa urheilulehden kannesta. Myös ammatti- ja järjestölehtien tai asiakaslehtien kannet eroavat yleisölehtien kansista. Kansissa lehden esittelevät oman, kilpailijasta poikkeavan näkökulmansa aiheisiin ja maailmaan.

Lehden kansikuvalla on suuri merkitys. Naistenlehdet luottavat henkilökuviin, jotka esittelevät julkisuuden henkilöitä tai malleja. Kannen yläosa rauhoitetaan lehden nimeä varten. Kanteen nostettavien otsikoiden on oltava helposti ja nopeasti luettavia.

Tehtäviä

Kansi kertoo lukijasta | Keskustele

Valitkaa Kansikuvakone.fi-sivuston Kansigalleriasta tarkasteltavaksi kolme erityyppistä, erilaisille tilaajille suunnattua lehden kantta. Listatkaa niihin liittyviä adjektiiveja. Onko kansi raikas vai ankea, hauska vai asiallinen? Kirjatkaa adjektiivit ylös. Tarkastelkaa niitä yhdessä: millainen ihminen saattaisi olla näiden adjektiivien takana? Kuka lehteä tilaa? Kirjatkaa adjektiivien alle lehden mahdolliset kohderyhmät.

Pohtikaa sen jälkeen, millaisia asioita kirjaamanne kohderyhmät odottavat lehdeltä. Miksi he tilaavat sitä? Millaista tietoa he etsivät lehdestä? Mitkä seikat kansien ulkoasuissa perustuvat kohderyhmän mieltymyksiin ja tarpeisiin? Miksi Opettaja-lehti ei näytä samalta kuin naistenlehti?

Otsikot myyvät lehtiä | Kirjoita

Tarkastelkaa ryhmässä Agi.fi-lehden kansikuvaa. Kuvan ja otsikoiden perusteella lehti on selkeästi harrastajille suunnattu.

Millaisilla otsikoilla Agi.fi-lehdestä saisi laajempaa yleisöä kiinnostavamman ja myyvämmän? Voisiko lehden lukijakuntaa laajentaa vaikkapa koirista tykkäviin pikkutyttöihin, lemmikkiä ja seuraa kaipaaviin vanhuksiin tai kiireisiin uraihmiisiin? Keksikää erilaisiin kohderyhmiin vetoavia otsikoita Agi.fi-lehden kanteen.

Kohderyhmiä ja stereotyyppiä | Kuvallinen

Suunnitelkaa pienryhmissä kuvitteelliselle lehdelle kansi kohderyhmää ajatellen. Valitkaa yksi kohderyhmä alla olevista esimerkeistä.

1. 12–17-vuotiaat tytöt
2. 12–17-vuotiaat pojat
3. Aikuiset naiset
4. Aktiiviset urheilijat
5. Perheet
6. Eläkeläiset
7. Kulttuurin-harrastajat

Pohtikaa, millaiset värit, millainen typografia, millainen kuva ja millaiset jutut kiinnostavat juuri tätä kohderyhmää. Kuvatkaa sopiva kansikuva ja sommitelkaa

uusi kansi joko digitaalisesti kuvankäsittelyohjelmalla tai näppärästi Kansikuvakoneella osoitteessa www.kansikuvakone.fi. Verratkaa kantta toisten ryhmien kansiin. Sopivatko ne kohderyhmille, esiintyykö kansissa stereotyyppistä ajattelua kohderyhmiin liittyen vai onko joku ryhmä löytänyt erityisen luovan ratkaisun ulkoasuun ja kohderyhmään liittyen?

Mainoksesta kansikuvaksi | Nopea

Valitse aikakauslehdestä yksi kokosivun mainoskuva. Voit käyttää kuvaa sellaisenaan tai rajata sen uudelleen leikkaamalla. Kuva on nyt kuvitteellisen lehtesi kansikuva.

Millaiseen lehteen valitsemasi kuva soveltuu? Millaisilla otsikoilla lehteä myydään? Keksi lehdelle nimi ja kanteen sen sisällöstä kertovia ytimekkäitä ja houkuttelevia otsikoita.

Kansi lehdelle "Minä" | Projekti

Tee lehden kansi omasta itsestäsi. Lehti kertoo siis sinusta. Tehtävässä saat valokuvata, sommitella, kirjoittaa ja otsikoida. Toteuta tehtävä kuvankäsittelyohjelmalla, kansikuvakoneella osoitteessa www.kansikuvakone.fi tai kollaasina askartelemalla.

Ensimmäisenä kannattaa valita tyyli. Millaisen mielikuvan sinusta kansi lukijalle antaa? Millaisen kuvan valitset kanteen? Mikä lehtesi nimeksi tulee? Millaista typografiaa käytät?

Suunnittele lehdelle oma logo: räjähtävä, seesteinen, tyylikäs tai jämäkkä. Logo kertoo paljon sinusta ja lehdestäsi. Kuvaa kansikuva. Vinkkejä saat esimerkiksi aikakauslehden kannen kuvauksista kuvatusta videosta osoitteessa bit.ly/1v94nLD.

Kun kansikuva ja logo ovat valmiit, keskity miettimään ytimekkäitä otsikoita. Miten ne kuvaavat lukijalle elämäsi? Miten esität itsesi mielenkiintoisena ja lukuelämyksen arvoisena? Miksi lukija poimii lehthyllystä juuri sinun lehtesi?

Tutkikaa lopuksi yhdessä valmiita kansia. Minkä tyyppisiä lehtiä ne edustavat?

Yleisö äänesti aikakauslehtikilpailu Editissä vuoden 2013 parhaaksi kanneksi *agi.fi* agilitylehden numeron 1/2013. Voittajakantta kommentoitiin muun muassa näin:

"Kansi tuo hienon oivaltavasti sisällön osaksi kantta, ilman, että se häiritsee tai tukkii sivua. Informatiivinen mutta väljä."

"Tyylikäs kuva, hyvä balanssi kannessa – myös harmaan saa toimimaan, jos osaa!"

"Kansi herätti ei-koiraihmissen mielenkiinnon aiheeseen. Visuaalisesti selkeä, informatiivinen ja rauhallinen, vaikka kuvasta välittyikin lajin vauhdikkuus."

Advokaatti 6/2013

Advokaatti 6/2013 sai kunniamaininnan ammattilaisilta vuoden 2013 aikakauslehtikansi -sarjassa.

Tuomareiden perustelut: Puhutteleva ja tyylikäs kansi, jota ei voi ohittaa. Kannen henkilön intensiivinen katse ja kädet on kuvattu upeasti ja kokonaisuus teksteineen synnyttää monia mielikuvia. Mustavalkoiseen kanteen on maltettu rohkeasti jättää tyhjää tilaa. Yksinkertaisuus ja eleettömyys saavat uteliaisuuden heräämään ja avaamaan kansilehden.

"Kannen vilkaisuun käytetty sekunti määrittelee, jaksetaanko lehti avata ja selata."

- Janne Laukkanen, Advokaatti

agi.fi agilitylehti 1/2013

Pinni 6/2013

AIKAKAUSMEDIA